

ผลกระทบของการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อการตั้งถิ่นฐานโดยรอบ :
กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา จังหวัดนครปฐม

นางสาวปิยะพร ปิตะฝ้าย

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการวางแผนภาคและเมืองมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการวางแผนผังเมือง ภาควิชาการวางแผนภาคและเมือง

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2548

ISBN 974-14-2405-1

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

THE IMPACTS OF UNIVERSITY DEVELOPMENT ON SURROUNDING SETTLEMENTS :
A CASE STUDY OF MAHIDOL UNIVERSITY, SALAYA CAMPUS, NAKHONPATHOM PROVINCE

Miss Piyaporn Pitafay

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Urban and Regional Planning Program in Urban Planning

Department of Urban and Regional Planning

Faculty of Architecture

Chulalongkorn University

Academic Year 2005

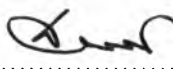
ISBN 974-14-2405-1

481879

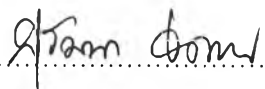
หัวข้อวิทยานิพนธ์ ผลกระทบของการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อการตั้งถิ่นฐานโดยรอบ :
กรณีศึกษา มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา จังหวัดนครปฐม
โดย นางสาว ปิยะพร ปิตะผาย
สาขาวิชา การวางผังเมือง
อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย ศิริจันทร์ภาณุ

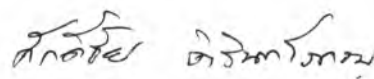

คณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้
เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทมหาบัณฑิต

..... คณบดีคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ เลอสม สถาปิตานนท์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศักดิ์ชัย ศิริจันทร์ภาณุ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ชัยชาญ ถาวรเวช)

ปิยะพร ปิตะผาย : ผลกระทบของการพัฒนามหาวิทยาลัยต่อการตั้งถิ่นฐานโดยรอบ : กรณีศึกษา
 มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา จังหวัดนครปฐม. (THE IMPACTS OF UNIVERSITY
 DEVELOPMENT ON SURROUNDING SETTLEMENT : A CASE STUDY OF MAHIDOL
 UNIVERSITY, SALAYA CAMPUS, NAKHONPATHOM PROVINCE) อ.ที่ปรึกษา : รศ.ดร.ศักดิ์ชัย
 ศิริจันทร์ภาณุ, 206 หน้า. ISBN 974-14-2405-1.

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้มีวัตถุประสงค์ในการศึกษาปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเปลี่ยนแปลงและการขยายตัวของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย
 มหิดล วิทยาเขตศาลายา รวมถึงระดับอิทธิพลของมหาวิทยาลัยและปัจจัยอื่น ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชนในพื้นที่ศึกษา ตลอดจนสภาพ
 ปัญหาที่เกิดขึ้นอันเนื่องมาจากการขยายตัวของชุมชน และเพื่อเสนอแนวทางการพัฒนาชุมชนโดยรอบของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา
 และพื้นที่ต่อเนื่องเพื่อเป็นแนวทางในการรองรับการขยายตัวของมหาวิทยาลัยอื่น ๆ และชุมชนโดยรอบในอนาคต โดยทำการศึกษากิจการสำรวจและ
 การแปลภาพถ่ายทางอากาศ ตลอดจนการสำรวจพฤติกรรมการใช้ชายของประชากรมหาวิทยาลัยที่มีความสัมพันธ์กับชุมชน ด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่าง
 แบบแบ่งกลุ่ม (Cluster Sampling) ตามสูตรการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่พอดีของ Yamane (1973) ในการประมาณค่าพารามิเตอร์ ที่ระดับ
 นัยสำคัญ 0.05 โดยได้กำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 500 ชุด ทั้งนี้เพื่อศึกษาเปรียบเทียบช่วงเวลาก่อนการก่อตั้งมหาวิทยาลัยจนถึงปัจจุบัน
 และแนวโน้มที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อกำหนดแนวทางการพัฒนาทั้งทางด้านกายภาพ เศรษฐกิจ สังคม และแผนการใช้ประโยชน์ที่ดินที่เหมาะสม
 สำหรับชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัยในอนาคต

ผลการศึกษาพบว่า การเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ เศรษฐกิจ และสังคมในตำบลศาลายาได้รับอิทธิพลจากปัจจัยภายนอก ได้แก่
 (1) แนวโน้มการขยายตัวของที่อยู่อาศัยในพื้นที่เขตต่อเมืองฝั่งตะวันตกของกรุงเทพมหานครทำให้มีการขยายตัวของเขตเมืองสู่พื้นที่ชานเมืองรอบ
 นอกในอำเภอพุทธมณฑลมากขึ้น (2) การพัฒนาโครงข่ายคมนาคมสายหลักที่เชื่อมต่อกับเขตเมืองของกรุงเทพมหานครส่งผลต่อการเปลี่ยนแปลง
 ศักยภาพพื้นที่และการตั้งถิ่นฐานของชุมชนโดยเกิดชุมชนใหม่ในลักษณะบ้านจัดสรรในบริเวณที่ถนนตัดผ่าน ได้แก่ ถนนปิ่นเกล้า-นครชัยศรี
 ทางคู่ขนานลอยฟ้าบรมราชชนนี ถนนกาญจนาภิเษก ถนนเพชรเกษม และถนนพหลโยธิน-จตุจักร (3) ฝั่งภาคกรุงเทพมหานครและปริมณฑล พ.ศ.2544
 กำหนดให้ชุมชนศาลายามีบทบาทเป็นชุมชนระดับรองมีหน้าที่ทางการศึกษาและพักอาศัย (4) เขตอิทธิพลของย่านการค้าปิ่นเกล้าที่เป็นศูนย์
 กลางรวมของเมืองมีเขตอิทธิพลครอบคลุมถึงพื้นที่ตำบลศาลายาก่อให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรระหว่างพื้นที่สำหรับปัจจัยภายในพื้นที่ ได้แก่ (1)
 พัฒนามหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายาได้สร้างแรงดึงดูดให้เกิดการลงทุนก่อสร้างที่พักอาศัย ร้านค้า ร้านอาหารที่เกี่ยวข้องกับมหาวิทยาลัย มี
 ผลต่อการขยายตัวของการใช้ที่ดินประเภทที่พักอาศัย และพักอาศัยกึ่งพาณิชย์กรรมในลักษณะของโครงการบ้านจัดสรร หอพัก และอาคารพาณิชย์
 ตามแนวถนนศาลายา-นครชัยศรี รูปแบบวิถีชีวิตเปลี่ยนจากชุมชนเกษตรกรรมเป็นแบบชุมชนเมือง โดยเฉพาะในพื้นที่โดยรอบมหาวิทยาลัยที่ทำหน้า
 ที่เป็นตัวแทนศูนย์กลางทางการศึกษาระดับสูงของชุมชน (2) การเปลี่ยนแปลงประชากรของประชากรในชุมชนศาลายาและประชากรมหาวิทยาลัยที่
 ก่อให้เกิดการจ้างงานต่อเนื่องในภาคบริการที่มีแนวโน้มสูงขึ้น (3) นโยบายและแผนพัฒนาเทศบาลตำบลศาลายามุ่งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อ
 พัฒนาศักยภาพในการเป็นแหล่งที่อยู่อาศัยในการรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานคร จากปัจจัยดังกล่าวส่งผลให้ชุมชนศาลายาเป็นพื้นที่ที่มี
 แนวโน้มการขยายตัวสูงในอนาคต ฉะนั้นการที่มหาวิทยาลัยตั้งอยู่ใกล้กับพื้นที่เมืองของกรุงเทพมหานครจึงไม่สามารถวิเคราะห์อิทธิพลของ
 มหาวิทยาลัยต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตำบลศาลายาและบทบาทในการเป็นมหาวิทยาลัยในภูมิภาคที่มีหน้าที่ในการพัฒนาชุมชนในพื้นที่โดย
 รอบของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายาได้อย่างเด่นชัด ดังนั้นเพื่อให้มหาวิทยาลัยและชุมชนโดยรอบมีการใช้ประโยชน์ที่ดินที่สอดคล้องและ
 ตอบสนองต่อการขยายตัวในอนาคตจึงควรกำหนดให้ชุมชนศาลายามีบทบาทเป็นชุมชนเมืองที่ให้บริการทางการศึกษา การศาสนา วัฒนธรรม
 ตลอดจนการค้าเพื่อรองรับการขยายตัวด้านที่อยู่อาศัยจากกรุงเทพมหานคร โดยให้มีการใช้ประโยชน์ที่ดินแบบศูนย์กลางเดี่ยวและมีรูปแบบ
 คมนาคมทั้งทางถนน และรถไฟรองรับ

ภาควิชา ..... การวางแผนภาคและเมือง ..... ลายมือชื่อนิสิต .....
 สาขาวิชา ..... การวางแผนผังเมือง ..... ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา ..... ศักดิ์ชัย ศิริจันทร์ภาณุ
 ปีการศึกษา ..... 2548 .....

4574157725 : MAJOR URBAN PLANNING

KEY WORD : UNIVERSITY / DEVELOPMENT / SETTLEMENTS / SALAYA / NAKHONPATHOM

PIYAPORN PITAFAY : THE IMPACTS OF UNIVERSITY DEVELOPMENT ON SURROUNDING SETTLEMENTS : A CASE STUDY OF MAHIDOL UNIVERSITY, SALAYA CAMPUS, NAKHONPATHOM PROVINCE. THESIS ADVISOR : ASSOC.PROF.SAKCHAI KIRINPANU, Ph.D., 206 pp. ISBN 974-17-2405-1.

The objectives of this thesis are to study the factors that have affected on the changes and expansion of community surrounding Mahidol University, Salaya Campus including the level of influence of the university and other factors that affect the changes of the studied area as well as the problems that arise as a result of community expansion and to provide guidelines for the development of the area surrounding Mahidol University, Salaya Campus and its hinter land as a guideline to support the expansion of other universities and surrounding area in the future. The research methodology was survey and translation of aero photograph as well as survey of buying behaviors of the university's population that related to the community by cluster sampling method according to the appropriate sample calculation rule of Yamane in estimation of parameter at 0.05 level of significant. The sample size has set at 500 sets in order to make a comparative study of period before the settlement of the university until present and trends that may happen in the future in order to set a physical, economical and social development guidelines; and an appropriate land use plan for the community surrounding the university in the future.

The study found that physical, economical and social changes in Tambon Salaya have been influenced by external factors which are 1) the expansion trends of residential area in the west side of Bangkok which resulted in more expansion from urban to surrounding suburb area in Pathumthani District; 2) the development of main transportation network that connected to the urban Bangkok has changed the potential area and the settlement of community in form of new housing subdivision community in area that the roads pass through or the ribbon development area i.e Pinklao – Nakhon Chaisri Road, Boromchonnii Elevated Road, Kamjanaphisek Road, Petchkasem Road and Nont – Jong thanom Road; 3) Bangkok and metropolis city plan A.D.2000 has set Salaya community as a secondary community that responsible for education and residential; 4) the influential area of Pinklao shopping zone, a regional center, has an influential area that covers the area of Tombon Salaya and cause relocation of population between area. The internal factors are 1) the development of Mahidol University, Salaya Campus has attracted investment in housing construction, store, and semi commercial and residential houses, dormitories, and business buildings along Salaya-Nakhon Chaisri Road. The community had changed from an agricultural community to city community especially in area surrounding the university which serve as a center of higher education of the community. 2) Changes of population in Salaya community and population of the university have resulted in continued employment in service sector which has an increasing trend. 3) Policy and municipal development plan of Tombon Salaya emphasis on developing basic structures to improve the potentiality of being a residential area to respond to the expansion of Bangkok.

The above factors have resulted the Salaya community an area with high expansion trends in the future. Therefore, the fact that the University is located near the urban area of Bangkok cannot clearly analyze the influence of the university toward the changes of Tombon Salaya area and the role of being a university in the region that has responsibility to develop its surrounding area. As a result, for the university and surrounding area to make use of land in accordance and in response to future expansion, it should set a role of Salaya community as a city community to provide education, religion, culture as well as commercial services in order to support the residential expansion from Bangkok by using a single land use center and have both street and railway transportation.

Department Urban and Regional Planning Student's signature *Piyaporn Pitafay*

Field of study Urban Planning Advisor's signature *Sakchai Kirinpanu*

Academic year 2005

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ และความร่วมมือจากบุคคลหลายฝ่าย ตลอดจนให้คำปรึกษาจาก รศ.ดร.ศักดิ์ชัย ศิริจันทร์ภาณุ ซึ่งได้กรุณาเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์อย่างมาก ผศ.ดร.สุวัฒนา ธาดานิติ ซึ่งได้กรุณาเป็นประธานกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รศ.ดร.ศิริวรรณ ศิลาพัชรนันท์ และอาจารย์ชัยชาญ ถาวรเวช ที่ได้กรุณาเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ รวมทั้งอาจารย์ท่านอื่นๆในภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ให้ ซึ่งผู้วิจัยต้องขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้ด้วย

นอกจากนี้ต้องขอขอบคุณเจ้าหน้าที่หน่วยงานต่างๆที่ได้ให้ความร่วมมือในการเอื้อเฟื้อข้อมูล ขอขอบคุณที่ป่าน พี่หมูหวาน พี่ตุ้ม พี่แสง และเพื่อนๆภาควิชาการวางแผนภาคและเมืองทุกคน ตลอดจนบุคคลอื่น ๆ ที่มีได้กล่าวถึงที่มีส่วนช่วยเหลือและเป็นกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ครั้งนี้

ขอขอบคุณ คุณวิชยานนท์ และครอบครัวสุทธโส เป็นอย่างยิ่งที่คอยห่วงใย ให้ความช่วยเหลือ ให้คำปรึกษา และเป็นกำลังใจเสมอมาจนวิทยานิพนธ์สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ท้ายที่สุดขอกราบขอบพระคุณพ่อ และแม่บุคคลที่สำคัญยิ่ง ที่มีส่วนผลักดัน และเป็นกำลังใจ พุ่มเทแรงกายและใจ คอยให้ความช่วยเหลือ สนับสนุน และส่งเสริมลูกในทุกๆด้านอันเป็นผลให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ฏ
สารบัญภาพ.....	ฒ
สารบัญแผนที่.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ	
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการศึกษา.....	3
1.3 ขอบเขตการศึกษา.....	3
1.4 ขั้นตอนและวิธีการศึกษา.....	5
1.5 แหล่งที่มาของข้อมูล.....	8
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	8
1.7 ข้อจำกัดของการศึกษา.....	9
บทที่ 2 ทฤษฎี แนวความคิด และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
2.1 แนวความคิดเกี่ยวกับมหาวิทยาลัย.....	10
2.1.1 การศึกษาผลกระทบของมหาวิทยาลัยต่อการจ้างงานในท้องถิ่น.....	12
2.1.2 การกำหนดจุดที่ตั้งของมหาวิทยาลัยใหม่ในส่วนภูมิภาคจากการ วิเคราะห์เชิงทำเลที่ตั้ง.....	14
2.2 แนวความคิดเกี่ยวกับการตั้งถิ่นฐาน.....	18
2.2.1 รูปแบบการตั้งถิ่นฐานของเมือง.....	19
2.3 แนวความคิดเกี่ยวกับเมือง และการขยายตัวของเมือง.....	20
2.3.1 การก่อรูปของเมือง.....	21
2.3.2 การขยายตัวของเมือง.....	22

2.3.3 การจัดลำดับศูนย์กลางชุมชน.....	24
2.3.4 การแบ่งประเภทของเมือง.....	25
2.3.5 ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อรูปแบบการใช้ที่ดินและการขยายตัวของเมือง.....	25
2.4 แนวความคิดเกี่ยวกับชานเมือง.....	28
2.4.1 ลักษณะของพื้นที่ชานเมือง.....	28
2.4.2 ปรากฏการณ์ขยายตัวของพื้นที่ชานเมือง.....	29
2.4.3 ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวในพื้นที่ชานเมือง.....	30

บทที่ 3 สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่ศึกษา

3.1 สภาพปัจจุบันของกรุงเทพมหานครและปริมณฑล.....	34
3.1.1 ด้านกายภาพ.....	35
3.1.2 ด้านเศรษฐกิจ.....	41
3.1.3 ด้านประชากร.....	43
3.1.4 การเพิ่มขึ้นของประชากรกับแนวโน้มการขยายตัวของการใช้ที่ดิน.....	52
3.2 ความเชื่อมโยง และทิศทางการขยายตัวของพื้นที่เกี่ยวเนื่อง.....	57
3.2.1 ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของพื้นที่เขตต่อเมืองฝั่งตะวันตก ของกรุงเทพมหานคร.....	57
3.2.2 ทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของอำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี.....	73
3.2.3 สรุปความเชื่อมโยงของพื้นที่.....	80
3.3 สภาพทั่วไปและบทบาทของพื้นที่ศึกษา.....	81
3.3.1 บทบาทในการรองรับการขยายตัวของกรุงเทพมหานครทางด้าน การศึกษาของจังหวัดนครปฐม.....	81
3.3.2 อำเภอพุทธมณฑล.....	88
3.3.3 ชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย.....	102
3.4 สรุปทิศทางและแนวโน้มการขยายตัวของชุมชน.....	127

บทที่ 4 บทบาทของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ต่อการเปลี่ยนแปลงของชุมชน โดยรอบมหาวิทยาลัย

4.1 ลักษณะของมหาวิทยาลัย.....	133
-------------------------------	-----

4.1.1	ความเป็นมาของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.....	133
4.1.2	พื้นที่การให้บริการทางการศึกษา.....	134
4.1.3	การใช้ที่ดินบริเวณมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.....	135
4.1.4	เป้าหมายการพัฒนามหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.....	137
4.2	ลักษณะทางสังคมและประชากรของมหาวิทยาลัย.....	137
4.2.1	การให้บริการและสิ่งอำนวยความสะดวกภายในมหาวิทยาลัย.....	137
4.2.2	จำนวนประชากรของมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.....	139
4.3	บทบาทและความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา กับชุมชนโดยรอบ.....	144
4.3.1	ด้านกายภาพ.....	145
4.3.2	ด้านเศรษฐกิจ.....	149
4.3.3	ด้านสังคม-ประชากร.....	159
4.3.4	สรุปบทบาท ความสัมพันธ์ระหว่างมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา กับตำบลศาลายา.....	160
บทที่ 5	สภาพปัญหา ข้อจำกัด และแนวโน้มการพัฒนาของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย	
5.1	สภาพปัญหา และข้อจำกัดของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย.....	163
5.1.1	ปัญหาของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย.....	163
5.1.2	ข้อจำกัดในการขยายตัวของชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย.....	164
5.2	ศักยภาพ และแนวโน้มของพื้นที่ในการพัฒนา.....	165
5.2.1	ศักยภาพทางด้านที่ตั้ง.....	165
5.2.2	โครงข่ายการคมนาคม.....	165
5.2.3	ขนาดพื้นที่.....	165
5.2.4	นโยบายในการพัฒนา.....	166
5.3	ปัจจัยที่มีผลต่อการขยายตัวของชุมชน.....	166
5.3.1	ปัจจัยภายนอกพื้นที่.....	167
5.3.2	ปัจจัยภายในพื้นที่.....	174

บทที่ 6 บทสรุป และข้อเสนอแนะ	
6.1 ความเป็นมาของการศึกษาและสภาพทั่วไปของพื้นที่ศึกษา.....	182
6.2 ผลกระทบที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตำบลศาลายา.....	184
6.2.1 ผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนามหาวิทยาลัยที่มีต่อชุมชนโดยรอบ.....	185
6.3 แนวทางการพัฒนา.....	189
6.1 ข้อเสนอแนะ.....	191
รายการอ้างอิง.....	192
ภาคผนวก.....	195
ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์.....	206

สารบัญตาราง

๗

ตารางที่	หน้า
ตารางที่ 3-1	39
แสดงพื้นที่ที่พัฒนาแล้วของกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม การใช้ประโยชน์ที่ดินปี 2501-2545.....	
ตารางที่ 3-2	40
แสดงพื้นที่ที่พัฒนาแล้วของกรุงเทพมหานคร จำแนกตาม การใช้ประโยชน์ที่ดินปี 2526-2545.....	
ตารางที่ 3-3	41
มูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมและโครงสร้างการผลิตรายสาขาของภาค กรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2533-2547 ณ ราคาคงที่ปี 2531.....	
ตารางที่ 3-4	42
แสดงผลิตภัณฑ์จังหวัดในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ปี 2547 ณ ราคาคงที่ปี 2531.....	
ตารางที่ 3-5	43
แสดงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ จำนวนประชากร และเขตการปกครองของ กรุงเทพมหานคร.....	
ตารางที่ 3-6	45
จำนวนประชากร ความหนาแน่น และการเปลี่ยนแปลงประชากร กรุงเทพมหานครและจังหวัดในปริมณฑลจำแนกรายอำเภอ ปี 2513-2547.....	
ตารางที่ 3-7	50
จำนวนประชากรของกรุงเทพมหานคร จำแนกตามเขตพื้นที่.....	
ตารางที่ 3-8	54
จำนวนบ้านและการเปลี่ยนแปลงของกรุงเทพมหานคร ปี 2515-2547.....	
ตารางที่ 3-9	55
จำนวนโครงการบ้านจัดสรรเอกชนในปี 2517-2547.....	
ตารางที่ 3-10	63
การเปลี่ยนแปลงการใช้ที่ดินเขตดลิ่งชั้นและทิวี่วัฒนา ปี 2529-2545.....	
ตารางที่ 3-11	68
จำนวนและประเภทของที่อยู่อาศัยที่จัดทะเบียนเพิ่มขึ้น ของเขตดลิ่งชั้น และทิวี่วัฒนา ปี 2534-2543.....	
ตารางที่ 3-12	71
แสดงจำนวนประชากรในพื้นที่เขตดลิ่งชั้นและทิวี่วัฒนา จำแนกรายแขวง ปี 2526-2547.....	
ตารางที่ 3-13	77
ร้อยละของการประกอบอาชีพของประชากรในอำเภอบางกรวย จำแนกรายตำบล ปี 2547.....	
ตารางที่ 3-14	78
จำนวนสถานประกอบการ จำแนกตามกิจกรรมทางเศรษฐกิจของ อำเภอบางกรวย ปี 2545.....	
ตารางที่ 3-15	79
การเปลี่ยนแปลงประชากรในพื้นที่อำเภอบางกรวย ปี 2536-2547 จำแนกรายตำบล.....	
ตารางที่ 3-16	82
เปรียบเทียบจำนวนสถานศึกษาในจังหวัดปริมณฑล ปี 2547.....	

ตารางที่ 3-17 จำนวนโรงเรียน จำแนกตามชนิดโรงเรียนตามเขตพื้นที่การศึกษา ปีการศึกษา 2547	83
ตารางที่ 3-18 แสดงการเปลี่ยนแปลงประชากรรายอำเภอในจังหวัดนครปฐม ปี 2512-2547.....	85
ตารางที่ 3-19 แสดงสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินเปรียบเทียบระหว่าง ปี 2518-2543 จำแนกรายอำเภอ.....	87
ตารางที่ 3-20 แสดงสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินของอำเภอพุทธมณฑล ปี 2543.....	93
ตารางที่ 3-21 แสดงการเปลี่ยนแปลงพื้นที่ความเป็นเมืองของอำเภอพุทธมณฑล.....	96
ตารางที่ 3-22 แสดงจำนวนประชากรอำเภอพุทธมณฑล ปี 2512-2547 จำแนกรายตำบล.....	99
ตารางที่ 3-23 เปรียบเทียบจำนวนประชากรตำบลศาลายาระหว่างปี 2533-2547 จำแนกรายหมู่บ้าน.....	107
ตารางที่ 3-24 แสดงการใช้ที่ดินตำบลศาลายา ปี 2510.....	111
ตารางที่ 3-25 แสดงการใช้ที่ดินตำบลศาลายา ปี 2530.....	114
ตารางที่ 3-26 แสดงการใช้ที่ดินตำบลศาลายา ปี 2543.....	118
ตารางที่ 3-27 เปรียบเทียบสัดส่วนการใช้ประโยชน์ที่ดินตำบลศาลายา ปี 2510 , 2530 และ ปี 2543.....	122
ตารางที่ 3-28 แสดงวิวัฒนาการการเปลี่ยนแปลงของพื้นที่ตำบลศาลายา.....	123
ตารางที่ 4-1 จำนวนนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักนักศึกษา วิทยาเขตศาลายา ประจำปี 2547.....	138
ตารางที่ 4-2 แสดงจำนวนบุคลากร และนักศึกษาทั้งหมดของมหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2520-2545.....	141
ตารางที่ 4-3 แสดงค่าเช่า และลักษณะที่พักอาศัยของผู้ที่อาศัยในตำบลศาลายา.....	146
ตารางที่ 4-4 ข้อมูลการขออนุญาตหอพักอำเภอพุทธมณฑล.....	147
ตารางที่ 4-5 การเปลี่ยนแปลงจำนวนร้านค้าและบ้านเช่าในเขตตำบลศาลายา.....	148
ตารางที่ 4-6 แสดงค่าใช้จ่ายจากการสำรวจจำแนกตามสถานภาพ.....	150
ตารางที่ 4-7 แสดงค่าใช้จ่ายของประชากรมหาวิทยาลัยจำแนกตามพื้นที่พักอาศัย.....	151
ตารางที่ 4-8 แสดงจำนวนร้านค้าบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย.....	151
ตารางที่ 4-9 ประเภทร้านค้า/บริการที่ต้องการให้เพิ่มในมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขต ศาลายา และบริเวณชุมชนโดยรอบจำแนกตามพื้นที่พักอาศัย.....	155

ตารางที่ 4-10	แสดงมูลค่าการใช้จ่ายรวมเฉลี่ยต่อเดือนของประชากรมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.....	158
ตารางที่ 5-1	ประชากรในขนาดของเขตตลิ่งชันและทวีวัฒนาจากการคาดการณ์ ปี 2537-2560.....	169
ตารางที่ 5-2	ประชากรในขนาดของตำบลศาลายาจากการคาดการณ์ ปี 2537-2560.....	176

สารบัญญแผนภูมิ

๗

แผนภูมิที่	หน้า
แผนภูมิที่ 1-1	7
แผนภูมิที่ 3-1	52
แผนภูมิที่ 3-2	63
แผนภูมิที่ 3-3	69
แผนภูมิที่ 3-4	86
แผนภูมิที่ 3-5	95
แผนภูมิที่ 3-6	99
แผนภูมิที่ 3-7	100
แผนภูมิที่ 3-8	101
แผนภูมิที่ 3-9	101
แผนภูมิที่ 3-10	123
แผนภูมิที่ 4-1	144
แผนภูมิที่ 4-2	161
แผนภูมิที่ 5-1	169
แผนภูมิที่ 5-2	176
แผนภูมิที่ 5-3	178
แผนภูมิที่ 6-1	183

สารบัญภาพ

ต

ภาพที่		หน้า
ภาพที่ 3-1	แสดงการใช้ที่ดินและการขยายตัวของชุมชนในตำบลศาลายา.....	130
ภาพที่ 4-1	ผังแม่บทมหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา.....	136

สารบัญแนบที่

ณ

แผนที่ที่		หน้า
แผนที่ที่ 1-1	แสดงพื้นที่ศึกษา.....	4
แผนที่ที่ 3-1	การขยายตัวของกรุงเทพมหานคร พ.ศ.2443-2537.....	38
แผนที่ที่ 3-2	การใช้ที่ดินเขตตลิ่งชัน พ.ศ.2529.....	60
แผนที่ที่ 3-3	การใช้ที่ดินเขตตลิ่งชัน พ.ศ.2539.....	61
แผนที่ที่ 3-4	การใช้ที่ดินเขตตลิ่งชัน พ.ศ.2545.....	62
แผนที่ที่ 3-5	แสดงการกระจายตัวของหมู่บ้านจัดสรรในเขตตลิ่งชันและทวีวัฒนา.....	67
แผนที่ที่ 3-6	อำเภอบางกรวย จ.นนทบุรี.....	75
แผนที่ที่ 3-7	แสดงพื้นที่อำเภอพุทธมณฑล.....	89
แผนที่ที่ 3-8	การใช้ประโยชน์ที่ดินอำเภอพุทธมณฑล.....	94
แผนที่ที่ 3-9	แสดงพื้นที่ตำบลศาลายา.....	104
แผนที่ที่ 3-10	แสดงพื้นที่ตำบลศาลายาตามการจัดโซน.....	106
แผนที่ที่ 3-11	บริเวณชุมชนดั้งเดิมของพื้นที่ศึกษา.....	110
แผนที่ที่ 3-12	ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณตำบลศาลายา ปี 2510 มาตรฐาน 1: 50,000.....	112
แผนที่ที่ 3-13	ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณตำบลศาลายา ปี 2518 มาตรฐาน 1: 50,000.....	115
แผนที่ที่ 3-14	ภาพถ่ายทางอากาศบริเวณตำบลศาลายา ปี 2543 มาตรฐาน 1: 15,000.....	119
แผนที่ที่ 3-15	การกระจายตัวของสิ่งก่อสร้างบริเวณชุมชนโดยรอบมหาวิทยาลัย.....	120
แผนที่ที่ 3-16	แนวโน้มการขยายตัวของชุมชน.....	128
แผนที่ที่ 4-1	ขอบเขตอิทธิพลของมหาวิทยาลัย.....	154
แผนที่ที่ 5-1	แสดงรัศมีการให้บริการบริเวณใกล้เคียง.....	173